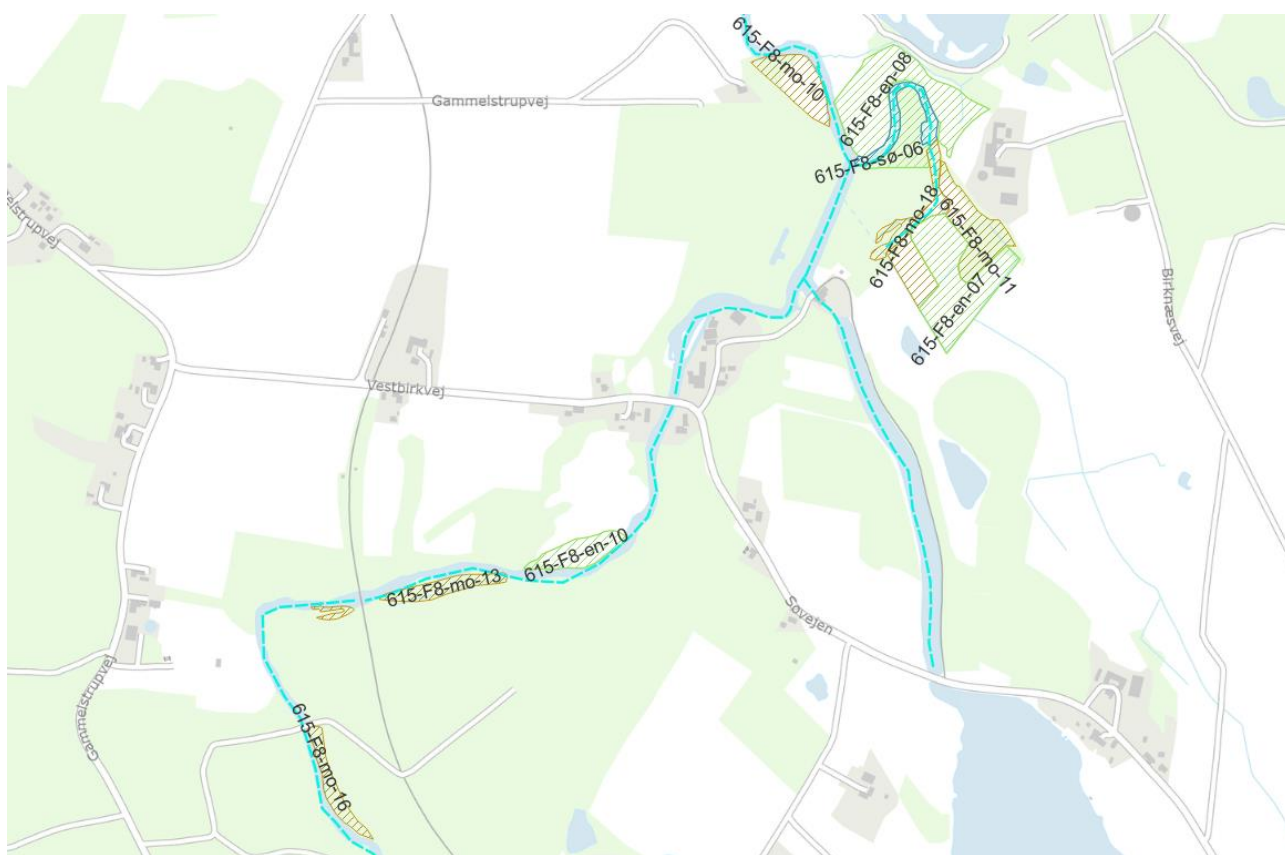

Besigtigelsesnotat beskyttet natur – Strækning Nedstrøms Vestbirk Vandkraftværk

§ 3 beskyttede naturområder langs Gudenåen omkring Vestbirk Vandkraftværk er besigtiget i perioden 2012-2023. Ved kortlægningen er bl.a. anvendt DCE's metode til kortlægning af naturarealer (Faglig rapport dmu nr. 236; Naturtilstand på terrestriske naturarealer-besigtigelser af § 3-arealer). Af tabel 1 fremgår de besigtigede naturområder og den naturtilstand kortlæggeren har estimeret naturområdet havde under besigtigelsen. Der er ved moser og enge derudover beregnet en naturtilstand via indlevering af besigtigelsesdata i naturdatabasen via programmet naturappl. Ved hvert beskyttet naturområde er antallet af stjernearter angivet. Stjernearter er plantearter, der er sårbare overfor påvirkninger, f.eks. ændringer i hydrologien og manglende pleje. Antallet af stjernearter siger dermed noget om områdets naturtilstand. Der forekommer mange stjernearter på områder, der har en god eller høj naturtilstand.

Strækningen af Gudenåen omkring Vestbirk Vandkraftværk fremgår af figur 1 nedenfor:

Figur 1. Skærmbort Copyright DAF. Beskyttede naturområder langs Gudenåen mellem Bredvadsmøllevej og Silkeborgvej.

Naturtilstand, estimeret og beregnet, for beskyttede naturområder inden for projektområdet fremgår af tabel 1 nedenfor.

Tabel 1: Oversigt over naturområder, deres areal og estimeret og beregnet naturtilstand.

Naturområde	Areal (m2)	Estimeret naturtilstand	Beregnet naturtilstand	Struktur indeks	Art indeks
615-F8-mo-16	2992	Moderat			
615-F8-mo-14	221	Moderat			
615-F8-mo-13	3772	Moderat			
615-F8-en-10	4230	Moderat	0,54	0,6	0,5
615-F8-en-07 / 615-F8-mo-17	13967	Moderat	0,48	0,58	0,41
615-F8-mo-11	7152	God	0,56	0,76	0,42
615-F8-mo-18	3507	Ringe			
615-F8-en-09	5194	ringe	0,41	0,55	0,32
G15-F8-sø-06	3335	Ringe			
615-F8-en-08	15961	Moderat	0,4	0,71	0,19
615-F8-sø-04	563	Moderat			

Strækningen Bredvadmøllevn – Silkeborgvej, syd og øst for Gudenåen

Langs Døde å ligger omkring den genfundne bro en række mindre mose- og engområder, hvor især moserne er i hydraulisk kontakt med Gudenåen. Moserne indeholder dels elleskovspartier og dels lysåbne urte og græsdominerede partier, der alle er tilpasset permanent høj vandstand og næring. De beskyttede naturområder langs Døde Å fremgår af figur 2 nedenfor.

Figur 2. Beskyttet natur langs Døde Å. Luftfoto 2022, Copyright DAF.

615-F8-mo-16 er en smal mosebræmme langs Døde Å, der har en varieret karakteristisk mosevegetation. Pga. den vandløbsnære beliggenhed oversvømmes mosen ved høje vandføringer. Der blev registreret 5 stjernearter fra mosen.

2017 besigtigelse ses på webadresse: <https://naturereport.miljoeportal.dk/790339>

615-F8-mo-14 er et mindre moseareal langs Døde Å, der har en varieret karakteristisk mosevegetation. Pga. den vandløbsnære beliggenhed oversvømmes mosen ved høje vandføringer. Der blev registreret 10 stjernearter fra mosen.

2017 besigtigelse ses på webadresse: <https://naturereport.miljoeportal.dk/960292>

615-F8-mo-13 er en mindre mose, der ligger langs med Døde Å. Mosen har en varieret mosevegetation hvor rødæl dominerer kronelaget og med en rig urteflora i bunden.

Der blev registreret 12 stjernearter fra mosen.

2017 besigtigelse ses på webadresse: <https://naturereport.miljoeportal.dk/790338>

615-F8-en-10 er en dels tidvist våd (sommertør) eng og dels fugtigere eng med kær-star og skov-kogleaks. Sidstnævnte er mere eutrof og ligger ud mod åen, dvs. denne del står i hydraulisk kontakt med Døde Å. Der blev registreret 15 stjernearter fra engen.

2017 besigtigelse ses på webadresse: <https://naturereport.miljoeportal.dk/852359>

Beskyttet natur nedstrøms Vestbirk Vandkraftværk

Nedstrøms Vestbirk Vandkraftværk ligger en række moser og enge, der ved genslyngning af Gudenåen

Figur 3: Kort over beskyttet natur nedstrøms Vestbirk Vandkraftværk. Vandhul vest for Gudenå hedder 615-F8-sø-04. Luftfoto 2022. Copyright DAF.

615-F8-en-07 og 615-F8-mo-17 er et større eng og moseområde beliggende op ad den åbne strækning af Vestbirk Bæk. Området er under tilgroning med sumpplanter. Vegetationen er moderat artsrig. Ved besigtigelsen af området i 2012 besigtigede man området samlet. Der er ved besigtigelsen fundet 21 stjernearter og 1 tostjerneart.

2012 besigtigelse ses på webadresse: <https://naturereport.miljoportal.dk/635919>

615-F8-mo-11 er en våd skovmose med sump og sumpskov. Vegetationen er moderat artsrig med en del naturtypiske arter. Af padder bl.a. spidssnudet frø. Der er ved besigtigelsen fundet 31 stjernearter.

2012 besigtigelse ses på webadresse: <https://naturereport.miljoportal.dk/636050>

615-F8-mo-18 er et moseareal, der er opstået, hvor Gudenåen løb før etableringen af Vestbirk Vandkraftværk for 100 år siden. Mosen domineres af kærstart, med spredt opvækst af rødæl. Der står hist og her stillestående vand på terræn hvilket indikerer højtstående grundvand. Den østlige ende af mosen stedvis mere artsrig med kærstar, nælde, rødæl, angelik, skovkogleaks, mjøddurt, karse sp. Nedstrøms i Gudenåens gamle forløb, dvs. nordlig og senere østlig retning, står der mere vand på terræn.

2013 besigtigelse ses på webadresse: <https://naturereport.miljoportal.dk/680744>

615-F8-en-09 er en delvis lysåben og delvis skovdækket eng. Engen blev besigtiget sommer 2022 ved en generel gennemgang, ikke kortlægning via DCE's metode. Her kunne det konstateres, at den lysåbne del domineres af stor nælde iblandet græsser og hindbær. Den skovdækkede del domineres af dunbirk iblandet få andre urter og buske.

2012 besigtigelse ses på webadresse: <https://naturereport.miljoportal.dk/635921>

G15-F8-sø-06 ligger i den oprindelige Gudenå's åforløb og er registreret som sø. Horsens Kommune gennemgik søen i sommeren 2022, hvor følgende blev noteret: Området er vanddækket. I det nedre løb nærmest Gudenåen bliver søen(vandløbet) smallere. Der ses arter som gul iris, kærstar, mjøddurt og stor nælde. Der er ingen vandbevægelse i det vand, der står i den gamle Gudenå.

615-F8-en-08 er en moderat artsrig eng med få naturtypiske arter. Der er ved besigtigelsen fundet 8 stjernearter.

2012 besigtigelse ses på webadresse: <https://naturereport.miljoportal.dk/635918>

615-F8-sø-04 er et mindre vandhul omgivet af tæt skov. Vandhullet har pga. sin skovnære beliggenhed med stort nedfald af blade en moderat naturtilstand.

2012 besigtigelse ses på webadresse: <https://naturereport.miljoportal.dk/636233>

